DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)
den 14 december 1995 *

I de förenade målen C-106/94 och C-139/94,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget, från Cour d'appel de Bourges (Frankrike) och Tribunal de grande instance de Paris, att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i de vid de nationella domstolarna anhängiga brottmålen mot

Patrick Colin,

i närvaro av Distrithera SARL (C-106/94),

och

Daniel Dupré,

i närvaro av Laboratoires Valda SA (C-139/94),

angående tolkningen, i mål C-106/94, av Gemensamma tulltaxan vad gäller klassificering av stärkande drycker och halspastiller, och i mål C-139/94 av kommissionens förordning (EEG) nr 717/85 av den 19 mars 1985 om klassificering av varor enligt undernummer 1704 D I i Gemensamma tulltaxan (EGT nr L 78, s. 13), och

* Rättegångsspråk: franska.

av kapitel 30 i Gemensamma tulltaxan och av den kombinerade nomenklaturen vad beträffar klassificeringen av halspastiller,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av C.N. Kakouris, avdelningsordförande, och P.J.G. Kapteyn samt J.L. Murray (referent), domare,

generaladvokat: M.B. Elmer,
justitiesekreterare: D. Louterman-Hubeau, avdelningsdirektör,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

i mål C-106/94,

— den franska regeringen, genom Nicolas Eybalin, secrétaire des affaires étrangères vid utrikesministeriets rättsavdelning, och Catherine de Salins, sous-directeur vid samma avdelning, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom Hendrik van Lier, juridisk rådgivare, i egenskap av ombud,

i mål C-139/94,

— Daniel Dupré, i närvaro av Laboratoires Valda SA, genom Jean Nicolas och Sylvie Deniniolle, advokater i Paris,

— den franska regeringen, genom Philippe Martinet, secrétaire des affaires étrangères vid utrikesministeriets rättsavdelning, och Catherine de Salins, sous-directeur vid samma avdelning, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom Blanca Rodriguez Galindo, vid rättstjänsten, och Jean-Francis Pasquier, nationell expert med förordnande vid rättstjänsten, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att Patrick Colin, i närvaro av Distrithera SARL, företrädda av Pierre Courtois, advokat i Paris, Daniel Dupré, i närvaro av Laboratoires Valda SA, företrädda av Sylvie Deniniolle och Jean Nicolas, och kommissionen, företrädd av Hendrik van Lier och Jean-Francis Pasquier, har avgivit muntliga yttranden vid sammanträdet den 26 januari 1995,

och efter att den 16 mars 1995 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Cour d'appel de Bourges har genom beslut av den 3 februari 1994, som inkom till domstolen den 29 mars samma år, i enlighet med artikel 177 i EG-fördraget begärt ett förhandsavgörande beträffande fyra frågor rörande tolkningen av Gemensamma tulltaxan (nedan kallad "GTT") vad gäller klassificeringen av stärkande drycker och halspastiller.

2 Tribunal de grande instance de Paris har genom beslut av den 2 mars 1994, som inkom till domstolen den 24 maj samma år, i enlighet med artikel 177 i fördraget begärt ett förhandsavgörande beträffande två frågor rörande tolkningen av kommissionens förordning (EEG) nr 717/85 av den 19 mars 1985 om klassificering av varor enligt undernummer 1704 D I i Gemensamma tulltaxan (EGT nr L 78, s.13), och av kapitel 30 i Gemensamma tulltaxan och den kombinerade nomenklaturen vad gäller klassificeringen av halspastiller.

3 Dessa frågor uppkom inom ramen för två brottmål som de franska tullmyndigheterna anhängiggjort mot två franska tillverkare vilka anklagas för att ha avgivit falska deklarationer och företagit oriktiga åtgärder och på så sätt ha erhållit oberättigad ersättning med avseende på tillämpliga gemenskapsbestämmelser inom området för produktionsbidrag för vissa produkter inom sektorn för socker som används inom den kemiska industrin.

4 Rådets förordning (EEG) nr 1010/86 av den 25 mars 1986 om allmänna bestämmelser för produktionsbidrag för vissa sockerprodukter som används inom den kemiska industrin (EGT nr L 94, s. 9), såsom den ändrats genom artikel 9 i kommissionens förordning (EEG) nr 1714/88 av den 13 juni 1988 (EGT nr L 152, s. 23) till följd av att den kombinerade nomenklaturen infördes (nedan kallad "KN"), innehåller bestämmelser om beviljande av bidrag till företag som använder socker vid tillverkningen av vissa kemiska produkter.

5 I syfte att utveckla sockermarknaden och kompensera för skillnaden mellan priser inom gemenskapen och övriga världen, beviljas i förordning nr 1010/86 produktionsbidrag för tillverkning av produkter som innehåller sackaros. Enligt artiklarna 1 och 2.1 beviljas produktionsbidraget av den medlemsstat inom vars territorium bearbetningen av "basprodukterna" till "kemiska produkter", angivna i förordningens bilaga, äger rum. De farmaceutiska produkter som behandlas i kapitel 30 i GTT återfinns bland dessa kemiska produkter.

6 Under år 1986—1989 erhöll bolaget Distrithera, för vilket Colin är direktör, i enlighet med de ovannämnda bestämmelserna ett bidragsbelopp om 2 371 976,78 FF på grund av användning av socker, genom att ange röda och gröna Pulmollpastiller, Sangartelixir och Quintonine som farmaceutiska produkter.

7 Under år 1987—1990 erhöll bolaget Laboratoires Valda, vars verkställande direktör Dupré är styrelseordförande, med tillämpning av samma bestämmelser ett bidragsbelopp om 1 728 760 FF för användning av socker, genom att förklara att Valdapastillerna, tillverkade av gelatin och gummi arabicum, var farmaceutiska produkter.

8 Efter analys av provexemplar av dessa produkter ifrågasatte de franska tullmyndigheterna denna bestämning av produkterna som farmaceutiska produkter och klassificerade pastillerna enligt kapitel 17 i GTT ("sockerkonfektyr") och elixiret enligt kapitel 22 i GTT ("drycker, sprit och ättika"), och krävde återbetalning av de bidrag som beviljats. Samtidigt inledde myndigheterna brottmålsförfaranden mot direktörerna för de två bolagen.

9 De nationella domstolarna, som ansåg att de omständigheter som låg till grund för dessa förfaranden gav upphov till frågor om tolkningen av GTT, beslöt att förklara målen vilande och att begära att domstolen meddelar ett förhandsavgörande beträffande följande frågor:

De frågor som framförs av Cour d'appel de Bourges:

"1) Är kommissionens förordning nr 717/85 av den 19 mars 1985 om klassificering av varor enligt undernummer 1704 D I i Gemensamma tulltaxan eller kapitel 30 i GTT farmaceutiska produkter — nummer 30-4, tillämplig på röda

Pulmollpastiller, med beaktande av deras sammansättning, utförande och ändamål?

2) Är kommissionens förordning nr 717/85 av den 19 mars 1985 om klassificering av varor enligt undernummer 1704 D I i Gemensamma tulltaxan eller kapitel 30 i GTT farmaceutiska produkter — nummer 30-4, tillämplig på gröna Pulmollpastiller, med beaktande av deras sammansättning, utförande och ändamål?

3) Är kapitel 30 i GTT farmaceutiska produkter tillämpligt på Sangartelixiret, med beaktande av elixirets sammansättning, utförande och ändamål?

4) Är kapitel 30 i GTT farmaceutiska produkter tillämpligt på Quintonine, med beaktande av dess sammansättning, utförande och ändamål?"

De frågor som framförs av Tribunal de grande instance de Paris

"1) Skall kommissionens förordning nr 717/85 av den 19 mars 1985 om klassificering av varor enligt undernummer 1704 i Gemensamma tulltaxan tolkas så att den omfattar varor vars sammansättning (i viktprocent) skiljer sig från den som anges i artikel 1 i denna text?

2) Om den första frågan besvaras nekande, skall kapitel 30-04 i tullnomenklaturen, som avser medikamenter, tolkas så att det omfattar en produkt i vilken det ingår socker men även — och huvudsakligen — aktiva aromämnen med medicinska egenskaper i en sådan proportion att den huvudsakligen används i terapeutiskt och profylaktiskt syfte?"

10 Genom beslut av ordföranden för fjärde avdelningen av den 16 december 1994 förenades målen med avseende på det muntliga förfarandet och domen.

11 Vad gäller båda dessa mål ägde omständigheterna rum såväl före som efter det att det harmoniserade systemet och KN, som år 1988 ersatte nomenklaturen i GTT, hade införts. Denna ändring är likväl inte av betydelse vad gäller sakförhållandena i de mål som är anhängiga vid domstolen.

12 Inledningsvis skall det framhållas att domstolen skall tolka GTT respektive KN och inte avge ett yttrande vad avser klassificeringen av en viss produkt. Under dessa omständigheter skall de frågor som framförs av Cour d'appel de Bourges förstås så att de avser att klargöra om produkter såsom de som avses i frågorna omfattas av nummer 3003 i GTT (nummer 3004 i KN) respektive nummer 1704 och 2209 i GTT (nummer 2208 i KN).

13 Vad beträffar sammansättningen av de hostpastiller som är i fråga i målen vid de nationella domstolarna framgår det av handlingarna att en Valdapastill huvudsakligen är sammansatt av socker, gelatin eller gummi arabicum, och i mindre grad av ingredienser såsom mentol, eukalyptol, liksom tymol, guajakol och terpinol. Enligt tillverkaren verkar dessa pastiller mot hosta, har antiseptiska egenskaper och är avsedda att lindra den smärta och smärtkänsla som uppkommer vid halsont.

14 De röda Pulmollpastillerna är huvudsakligen sammansatta av socker, terpen, mentol, amylen-klorhydrat, glycirrhisin liksom konsistensgivare, smak-och färgämnen. Dessa pastiller anges motverka hosta, halsont och förkylning.

15 En grön Pulmollpastill är även den sammansatt av socker, mentol, pepparmintolja, eukalyptusolja liksom av konsistensgivare, smak-och färgämnen. De anges vara avsedda att motverka hosta och halsirritation.

16 Quintonine-elixiret innehåller, förutom vatten, alkohol och socker, vissa bittra ämnen och aromämnen, rävkaka och kalciumglycerofosfat. Den används mot asteni, anorexi och vid konvalescens.

17 Det framgår av handlingarna att varje flaska av elixiret Sangart innehåller destillerat vatten, sockerlag och alkohol, med tillsatser av natriumarsenat, natriumnukleinat, rävkaka, kalvleverextrakt, liksom olika aromämnen.

18 Det skall påpekas att nummer 1704 i GTT omfattar sockerkonfektyrer som inte innehåller kakao. KN återger uttryckligen "pastiller och hostdroppar" under samma nummer.

19 Farmaceutiska produkter omfattas däremot av kapitel 30 i GTT (och KN). Enligt rubriken omfattar nummer 3003 i GTT (nummer 3004 i KN) medikamenter bestående av blandade eller oblandade produkter för terapeutiskt eller profylaktiskt bruk, föreliggande i avdelade doser eller i former eller förpackningar för försäljning i detaljhandeln.

20 Kapitel 22 i GTT omfattar drycker, sprit och ättika. Nummer 2209 i GTT (nummer 2208 i KN) omfattar "odenaturerad etylalkohol med alkoholhalt av mindre än 80 volymprocent; sprit, likör och andra spritdrycker; sammansatta alkoholhaltiga

beredningar (så kallade koncentrerade extrakt) av sådana slag som används för framställning av drycker".

21 Det finns även förklarande anmärkningar som har utarbetats av Tullsamarbetsrådet (vad beträffar nomenklaturen i GTT) och av Överordnade harmoniseringskommittén (vad beträffar KN) och — som domstolen redan har angett — på ett avgörande sätt bidrar till tolkningen av vad som inbegripes under olika tullnummer, likväl utan att vara rättsligt tvingande (se domar av den 10 oktober 1985, Daiber, 200/84, Rec. s. 3363, och av den 16 juni 1994, Develop Dr. Eisbein, C-35/93, Rec. s. I-2655).

De frågor som framförts av Cour d'appel de Bourges

22 Det finns skäl att ange att det följer av en fast rättspraxis att för att skydda rättssäkerheten och i syfte att underlätta kontroll skall det avgörande kriteriet för klassificeringen av varor allmänt sett vara deras särdrag och objektiva egenskaper såsom de definieras i rubriken till numret i GTT och avdelnings-eller kapitelrubrikerna (se bland annat dom av den 1 juni 1995, Thyssen Haniel Logistic, C-459/93, REG s. I-1381, punkt 8).

Halspastiller

23 Enligt de förklarande anmärkningar som antagits av Tullsamarbetsrådet och Överordnade harmoniseringskommittén angående nummer 1704 i GTT omfattar detta nummer flertalet fasta eller halvfasta livsmedel innehållande socker som allmänt sett är färdiga att konsumeras omedelbart och som vanligtvis lyder under benämningen sockerkonfektyrer eller konfekt. I denna produktgrupp ingår de produkter

som säljs som halspastiller eller hostdroppar, som huvudsakligen innehåller socker och aromämnen.

24 Enligt de förklarande anmärkningarna har de produkter som säljs som halspastiller eller hostdroppar, vilka omfattas av nummer 1704, de gemensamma egenskaperna att de innehåller socker med tillsats i små doser av olika ämnen som mentol, eukalyptus och tolu. Det förhållandet att dessa aromämnen dessutom har medicinska egenskaper av underordnad betydelse är inte tillräckligt för att ifrågasätta deras klassificering under nummer 1704.

25 Denna tolkning står i överensstämmelse med bestämmelserna i nummer 1704 och 3003 i GTT (3004 i KN). De sockerkonfektyrer som inte innehåller kakao omfattas av det förra numret. Däremot omfattar det senare numret blandade eller oblandade produkter som tillverkats för terapeutiskt eller profylaktiskt bruk, föreliggande i avdelade doser eller i former eller förpackningar för försäljning i detaljhandeln, som alltså anses vara medikamenter.

26 Enligt de förklarande anmärkningarna från Tullsamarbetsrådet och Överordnade harmoniseringskommittén omfattar nummer 3003 i GTT (3004 i KN) de pastiller och tabletter som uteslutande används i medicinskt syfte. Däremot skall enligt de förklarande anmärkningarna produkter i form av halspastiller eller hostdroppar, som huvudsakligen innehåller socker (även med tillsatser av andra ämnen som används i livsmedel såsom gelatin, amidon eller mjöl) och aromämnen (däri inbegripet ämnen såsom bensylalkohol, mentol, eukalyptol och tolubalsam), klassificeras under nummer 1704 — då ett aromämne även kan ha medicinska egenskaper — i den mån som den del, till vilken ämnet ingår i sammansättningen av varje pastill eller droppe, är sådan att den inte gör det möjligt att använda produkten i terapeutiskt eller profylaktiskt syfte.

27 Den tolkning som följer av de förklarande anmärkningarna om nummer 3003 i GTT (3004 i KN) överensstämmer även med bestämmelserna i GTT och KN. Sockerkonfektyrer som inte innehåller kakao omfattas av nummer 1704, med undantag för produkter som till en sådan del innehåller aromämnen med medicinska egenskaper i en sådan omfattning, att de faller under nummer 3003 i GTT (3004 i KN).

28 Av detta följer att det inte är tillräckligt att aromämnena i en produkt har en terapeutisk eller profylaktisk verkan. För att omfattas av nummer 3003 i GTT skall denna verkan vara en följd av de medicinska egenskaper hos aromämnet som ingår i sådana mängder att produkten endast kan användas i terapeutiskt eller profylaktiskt syfte. Även om ingredienserna i produkterna i fråga kan ha en dämpande verkan, i synnerhet på grund av att de stillar en smärta orsakad av halsont, verkar det som om denna verkan kan härröra från de icke medicinska ingredienser som ingår i produkterna.

29 Det skall påpekas att det framgår av handlingarna att det inte har visats att de ifrågavarande produkternas terapeutiska verkan härrör från aromämnen med medicinska egenskaper. Dessutom har det inte fastställts att dessa aromämnen ingick till en sådan del att de gjorde det möjligt att använda produkten i terapeutiskt eller profylaktiskt syfte.

30 Av detta följer att produkterna i fråga skal klassificeras under nummer 1704.

Stärkande drycker

31 Som redan har fastställts skall nummer 3003 i GTT anses tillämplig på såväl produkter som har blandats för terapeutiskt eller profylaktiskt bruk som på oblandade produkter för samma användning, föreliggande i avdelade doser eller i former eller förpackningar för försäljning i detaljhandeln för denna användning. Genom de

anmärkningar som förekommer inledningsvis undantas livsmedel och drycker såsom dietetiska livsmedel, berikade livsmedel, livsmedel för diabetiker, "stärkande" drycker och mineralvatten från nummer 3003 i GTT.

32 Såsom de förklarande anmärkningarna från Tullsamarbetsrådet och Överordnade harmoniseringskommittén angående kapitel 22 förtydligar, omfattas alkoholhaltiga drycker som är avsedda att upprätthålla god hälsa av nummer 2209 i GTT (nummer 2208 i KN). Det framgår av handlingarna att Quintonine och Sangartelixiret motsvarar detta syfte, med beaktande av deras ingredienser liksom alkoholhalt och ändamål. Sådana stärkande drycker är uttryckligen undantagna från kapitel 30 i GTT. I de förklarande anmärkningarna bekräftas detta undantag, även om medicinska ämnen tillfogas, då dessa inte har något annat syfte än att skapa en bättre dietetisk balans, öka produktens energi-eller näringsvärde, ändra smaken men inte ändrar produktens karaktär av livsmedel.

33 Det har inte visats att de medicinska ämnen som de stärkande dryckerna innehåller ingår till en sådan del att det skulle vara möjligt att dessa drycker kan användas i terapeutiskt eller profylaktiskt syfte. Då stärkande drycker inte omfattas av nummer 3003 i GTT (nummer 3004 i KN), skall de följaktligen klassificeras under nummer 2209 i GTT (nummer 2208 i KN).

34 De frågor i begäran om förhandsavgörande som framförts av Cour d'appel de Bourges skall därför besvaras på följande sätt:

1) Pastiller såsom röda Pulmollpastiller omfattas, med beaktande av deras sammansättning, utförande och ändamål, av nummer 1704 i GTT.

2) Pastiller såsom gröna Pulmollpastiller omfattas, med beaktande av deras sammansättning, utförande och ändamål, av nummer 1704 i GTT.

3) Drycker såsom Sangartelixiret omfattas, med beaktande av deras sammansättning, utförande och ändamål, av nummer 2209 i GTT.

4) Drycker såsom Quintonine omfattas, med beaktande av deras sammansättning, utförande och ändamål, av nummer 2209 i GTT.

De frågor som framförts av Tribunal de grande instance de Paris

35 Genom den första frågan önskar Tribunal de grande instance de Paris få klargjort om förordning nr 717/85 kan tolkas så att den omfattar varor vilkas sammansättning (i viktprocent) skiljer sig från den som anges i artikel 1 i denna text.

36 I förordning nr 717/85 föreskrivs att vissa pastiller mot hosta och halsirritation som innehåller ämnen som i vissa doser kan ha en viss medicinsk effekt skall klassificeras under nummer 17.40 D I.

37 Även om pastillerna i fråga i målet inför den nationella domstolen emellertid har en sammansättning som liknar den sammansättning som avses i förordningen, är de dock inte exakt likadana. Då förordning nr 717/85 inte kan ha en räckvidd som går utöver den som följer av dess lydelse, kan den inte tolkas som tillämplig på de produkter som är i fråga i det föreliggande fallet.

38 Följaktligen skall den nationella domstolens fråga besvaras så att förordning nr 717/85 inte kan tolkas så att den omfattar varor vilkas sammansättning (i viktprocent) skiljer sig från den som nämns i artikel 1 i texten.

39 Genom den andra frågan önskar den nationella domstolen huvudsakligen få klarlagt om nummer 3003 i GTT skall tolkas så att det omfattar en produkt som innehåller socker, men även — och huvudsakligen — aktiva aromämnen som har medicinska egenskaper, till en sådan del att produkten huvudsakligen används i terapeutiskt och profylaktiskt syfte.

40 Det följer av de svar som givits på de frågor som framförts av Cour d'appel de Bourges att, om de aktiva aromämnen som har medicinska egenskaper ingår bland ingredienserna i en produkt till en del som gör att denna endast används i terapeutiskt och profylaktiskt syfte, omfattas denna produkt av kapitel 30 i GTT. Ingår inte sådana ingredienser till en sådan del, kan produkten inte anses som en farmaceutisk produkt som omfattas av detta kapitel.

41 Följaktligen skall den andra frågan besvaras så att nummer 3003 i GTT, som avser medikamenter, skall tolkas så att det omfattar en produkt som innehåller socker men även — och huvudsakligen — aktiva aromämnen som har medicinska egenskaper, till en sådan del att produkten endast används i terapeutiskt och profylaktiskt syfte. Då andelen aromämnen i varje produkts sammansättning likväl inte gör det möjligt att endast använda produkten i terapeutiskt och profylaktiskt syfte, kan den inte anses som en farmaceutisk produkt som omfattas av detta nummer.

Rättegångskostnader

42 De kostnader som har förorsakats den franska regeringen och Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

— angående de frågor som genom beslut av den 3 februari 1994 förts vidare av Cour d'appel de Bourges och genom beslut av den 2 mars 1994 förts vidare av Tribunal de grande instance de Paris — följande dom:

1) Pastiller såsom röda Pulmollpastiller omfattas, med beaktande av deras sammansättning, utförande och ändamål, av nummer 1704 D I i Gemensamma tulltaxan.

2) Pastiller såsom gröna Pulmollpastiller omfattas, med beaktande av deras sammansättning, utförande och ändamål, av nummer 1704 D I i Gemensamma tulltaxan.

3) Drycker såsom Sangartelixiret omfattas, med beaktande av deras sammansättning, utförande och ändamål, av nummer 2209 i Gemensamma tulltaxan.

4) Drycker såsom Quintonine omfattas, med beaktande av deras sammansättning, utförande och ändamål, av nummer 2209 i Gemensamma tulltaxan.

5) Kommissionens förordning (EEG) nr 717/85 av den 19 mars 1985 om klassificering av varor enligt undernummer 1704 D I i Gemensamma tulltaxan

kan inte tolkas så att den avser varor vilkas sammansättning (i viktprocent) skiljer sig från den som anges i artikel 1.

6) Nummer 3003 i Gemensamma tulltaxan som avser läkemedel skall tolkas så att det omfattar en produkt som består av socker men även — och huvudsakligen — aktiva aromämnen som har medicinska egenskaper, till en sådan andel att produkten endast används i terapeutiskt och profylaktiskt syfte. Då andelen aromämnen i varje produkts sammansättning likväl inte gör det möjligt att endast använda produkten i terapeutiskt och profylaktiskt syfte, kan den inte anses som en farmaceutisk produkt som omfattas av detta nummer.

Kakouris Kapteyn Murray

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 14 december 1995.

R. Grass C.N. Kakouris

Justitiesekreterare Ordförande på fjärde avdelningen